

Дойче Централ- банк АГ (DZ Bank AG), Ландесбанк Ба- ден-Вюртемберг (Landesbank BadenWuerttemberg)[3].

Аналізуючи умови входження та виходу окремих іноземних банків із ринку України, можемо зробити висновок, що перспективність подальшої їхньої присутності у вітчизняному банківському секторі визначалася насамперед такими мотивами входження на ринок України:

1) добудова і формування східно-європейської регіональної філіальної структури, що абсолютно відповідало сценарію інтеграційного розвитку країни;

2) ставка на недостатню глибину ринку банківських послуг в умовах недосконалої конкуренції, перспективи збільшення обсягів роздрібного кредитування за рахунок підтримки материнських структур в умовах надприбуткових ставок та мінімальних валютних ризиків. Домінування другого мотиву в стратегії окремих іноземних банків та наступна зміна тенденцій ринкової кон'юнктури зумовили масштабний вплив капіталу з банківської системи України із наступною ротацією власників банків. Згортання діяльності банків з іноземним капіталом у вітчизняному банківському секторі триває під впливом кумулятивної дії низки факторів (суб'єктивних і об'єктивних).

Література:

1. Подчесова В. Іноземний капітал на банківському ринку України / В.Подчесова, Ю.Сидоренко // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2012. – Вип. 2 (7). – С. 257–263.

2. Корнилюк Р. В., Сікорська Є. Е. Іноземні банки в Україні: вихід європейських інвесторів / Р.В.Корнилюк, Є.Е.Сікорська // Фінанси, облік і аудит: зб. наук. пр., – КНЕУ, 2013. – № 2 (22). – С. 68–76.

3. Аналітичний огляд банківської системи України за 9 місяців 2013 року / Національне рейтингове агентство “Рюрік”. – 2013. –51 с.

4. Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

Назаркіна Л. І.

старший викладач кафедри економіки
та моделювання ринкових відносин

Майстрок Т. О.

студентка 3 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний стан економіки України висуває нові вимоги до економічної політики держави, які полягають у необхідності зміщення акцентів із зовнішньої орієнтації економіки на активізацію та стимулювання розвитку

внутрішнього ринку. Для цього грошово-кредитна політика Національного банку України як складова частина економічної політики країни, має забезпечити відповідне монетарне підґрунтя для виходу країни з фінансової та економічної кризи.

Теоретичні та практичні аспекти грошово-кредитної політики України завжди були полем для гострих дискусій між різними вітчизняними та зарубіжними фінансистами та вченими економістами, які прагнуть знайти шляхи стабілізації фінансово-економічної ситуації в своїх країнах та світі. На думку більшості науковців та практиків процес впливу грошово-кредитної політики на забезпечення певного рівня макроекономічних показників досить складний [1].

Питання, що формують теоретичні та законодавчо-правові засади грошово-кредитної політики, її інструменти та процес реалізації розглядали Гальчинський А.С., Геєць В.М., Галичин І.О., Івасів Б.С., Кулінець А.П., Лисенко Р.С., Міщенко В.І., Міщенко С.В., Нідзельська І.А., Савлук М.І., Сомик А.В., Стельмах В.С., Шульга С.О. та інші.

Метою роботи є висвітлення важливих теоретичних положень у вітчизняній монетарній політиці та її основних інструментах, осмислення перспектив розвитку монетарної політики, та її ролі в регулюванні макроекономічних процесів.

У сучасних умовах роль обґрунтування сутності грошово-кредитної політики в системі державного регулювання помітно зростає. Вона спрямована на стимулювання сталого економічного розвитку держави та, на цій же основі, на підвищення добробуту суспільства.

Головною метою грошово-кредитної політики України є забезпечення стабільності національної грошової одиниці - гривні. Її ефективність визначається, в першу чергу, збалансованістю попиту та пропозиції на гроші, контролем над грошовим обігом, структурою та динамікою грошових агрегатів.

Від ефективності грошово-кредитної політики держави залежать її основні макроекономічні завдання. Стабілізація сфери грошового обігу як невід'ємної складової стійкого зростання економіки України зумовлює потребу в розробці середньострокової стратегії здійснення грошово-кредитної політики. Її формування в умовах ринкових трансформацій в Україні – доволі складний процес, який вимагає пошуку нових механізмів реалізації, відповідно до умов соціально-економічного розвитку держави. При розробці та реалізації грошово-кредитної політики дуже важливим є врахування значного світового досвіду [1].

Основні засади грошово-кредитної політики на 2015 рік визначають завдання та показники діяльності Національного банку України у середньостроковій перспективі для забезпечення стабільності грошової одиниці України та досягнення цілей, визначених Законом України «Про Національний банк України», і враховують тенденції та прогноз розвитку економіки, бюджетної сфери та грошово-кредитного ринку.

Пріоритетною метою грошово-кредитної політики є досягнення та підтримка цінової стабільності в державі, головним критерієм чого розглядається досягнення та підтримання в середньостроковій перспективі (від

3 до 5 років) низьких стабільних темпів інфляції, що вимірюються індексом споживчих цін у межах 3 – 5% на рік.

Заходи з відновлення макроекономічної та фінансової стабільності в державі, а також продовження проведення економічних і соціальних реформ в короткостроковому періоді можуть зумовлювати збереження підвищеного інфляційного тиску. За таких умов проведення грошово-кредитної політики упродовж найближчих років виходитиме з необхідності сприяння поступовому зниженню темпів інфляції, маючи на меті досягнення середньострокової інфляційної цілі до 2018 року. На шляху наближення до середньострокової інфляційної цілі передбачається така орієнтовна траєкторія приросту споживчих цін у річному вимірі: на кінець 2015 року – 9%, на кінець 2016 року – 7%, на кінець 2017 року – 5%.

Досягненню середньострокової цілі сприятиме передбачений на другу половину 2015 року перехід до монетарного режиму інфляційного таргетування, чому передуватиме реалізація комплексу заходів, спрямованих на створення відповідних макроекономічних, інституційних, організаційних та технічних передумов.

Відповідно до макроекономічних прогнозів, узгоджених Національним банком та Урядом України під час здійснення першого перегляду програми «Стенд-бай», зниження реального ВВП України у 2014 році може становити 6,5%.

Зростання реального ВВП у 2015 році передбачається на рівні 1,0%. Такий показник в найбільшій мірі обумовлюватиметься шоком (зокрема через зниження інвестицій, зупинку промислових підприємств, руйнацію інфраструктури на частині території України тощо), який економіка України зазнає протягом поточного року.

За умов стабілізації внутрішньополітичної ситуації, припинення військового конфлікту, покращання ринкових очікувань та поступового відновлення економіки у 2015 році очікується зниження темпу приросту споживчих цін до рівня 9,0%. Ці ж чинники сприятимуть продовженню тенденції до зниження інфляції в наступні роки.

Основне завдання грошово-кредитної політики у 2015 році полягатиме у сприянні процесу поступового зниження інфляції як підґрунтя для забезпечення досягнення до 2018 року середньострокової інфляційної цілі. Головним орієнтиром грошово-кредитної політики на 2015 рік є зниження показника приросту індексу споживчих цін за рік до рівня 9%.

Засоби та методи грошово-кредитної політики використовуватимуться насамперед для контролю впливу монетарних чинників на стабільність грошової одиниці. У першій половині року такий контроль здійснюватиметься через регулювання обсягу монетарної бази, яка розглядатиметься як операційний орієнтир грошово-кредитної політики.

Приріст монетарної бази у 2015 році відповідно до наявних макроекономічних прогнозів може становити до 20% [2].

Регулювання обсягу монетарної бази відбуватиметься шляхом впливу на наявність ліквідних коштів у розпорядженні банків. Спрямованість такого

впливу визначатиметься залежно від конкретних умов розвитку грошово-кредитного ринку.

Як основний інструмент регулювання ліквідності банків використовуватимуться щотижневі тендери з рефінансування. З огляду на нерівномірність розподілу ліквідності між банками внаслідок сегментованості міжбанківського ринку, а також на його схильність до волатильності в умовах значних ризиків та невизначеностей Національний банк також регулярно проводитиме тендери з розміщення власних депозитних сертифікатів.

Попит і пропозиція ліквідних коштів на ринку регулюватимуться через:

- вплив на вартість ресурсів із використанням інструментів процентної політики;

- визначення кількісних та якісних параметрів монетарних операцій.

Із запровадженням інфляційного таргетування роль кількісних орієнтирів динаміки грошової пропозиції значно знизиться, а в подальшому вони повністю втратять статус операційних цілей грошово-кредитної політики і розглядатимуться лише як індикатори стану грошово-кредитного ринку. Реалізація грошово-кредитної політики базуватиметься на контролі процентних ставок грошового ринку через використання базової ставки Національного банку[3].

Грошово-кредитна політика держави є не просто складовою загальноекономічної політики, а її ключовим елементом з огляду на результативність і ефективний вплив на економіку. Грошово-кредитна політика, як важлива підсистема загального державного механізму, визначає основні напрями і можливості регулювання економіки з застосування певних методів, механізмів та інструментів.

Грошово-кредитне регулювання дозволяє впливати на:

- якість та обсяги обміну товарами, роботами та послугами між суб'єктами економіки;

- динаміку розподілу створеної даної вартості на кінцеві споживчі витрати в цілому та валове нагромадження основного капіталу, зміну запасів матеріальних оборотних коштів, придбання цінностей, чистий експорт;

- макроекономічну рівновагу та стабільність основних макроекономічних показників;

- сферу соціальних відносин, зокрема зайнятість та рівень добробуту населення країни.

Література:

1. Бюллетень Національного банку України. – 2014. – №10.
2. Основні засади грошово-кредитної політики на 2015 рік/ Рішення Ради Національного банку України від 11 вересня 2014 р. – № 28.
3. Основні тенденції грошово-кредитного ринку України // Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.